

PLANSTRATEGI 2019

og AGENDA 21-STRATEGI

Herning Kommune
marts 2020

INDHOLD

REVISION	5
KERNEFORTÆLLING	8
VISIONSFORTÆLLING	9
DEBAT	11
- UDVIKLINGSTEMAER	13
- LOKAL AGENDA 21	33
GODT PÅ VEJ	39
BILAG	45
- PLANER SIDEN SIDST	46
- FN's VERDENSMÅL	52

REVISION

I juni 2017 vedtog det daværende byråd Herning Kommuneplan 2017-2028. Kommuneplanen indeholder byrådets visioner, mål, idéer, retningslinjer og rammer for udviklingen frem til 2028.

Siden er der valgt nyt byråd, som i sit politiske arbejdsgrundlag følger op på de visioner og mål, der er udstukket i Herning Kommuneplan 2017-2028, men også angiver nye udviklingsinitiativer og projekter.

Der er forud for arbejdet med planstrategien udarbejdet en ny vision for Herning Kommune. Visionsfortællingen præsenteres i det følgende afsnit, og vil blive indarbejdet i kommuneplanen.

Befolkningmæssigt har der været fremgang i Herning Kommune, siden sidste kommuneplan blev udarbejdet. Der er pr. 1. januar 2019 i alt 88.917 indbyggere i kommunen. Nogle bysamfund har haft mere vækst end forventet, mens andre har haft mindre vækst end forventet. Det betyder, at der ikke alle steder, er lige stort behov for at udlægge nye arealer til byudvikling.

Det kan også være relevant at se på om de arealer, der allerede er udlagt, har behov for en ændret anvendelse eller en omdannelse. Tilsvarende gælder for nogle erhvervsområder, at efterspørgslen er meget lille, mens andre steder har udviklet sig som forventet.

Det nye hospital i Gødstrup er nu på vej, og vi er i gang med omdannelsen af den nuværende sygehusgrund samt nye arealer til boliger og erhverv i Gødstrup. Vi forventer, at det nye hospital vil øge efterspørgslen efter boliger og vil give mulighed for, at nye erhverv vil etablere sig.

Grønt Danmarkskort, klimatilpasninger, konsekvenszoner om produktionserhverv mv. er andre emner, der giver anledning til revision af kommuneplanen. Det er desuden et ønske at revidere og forenkle kommuneplanens hovedstruktur og retningslinjer med henblik på, at den skal være nemmere at orientere sig i for borgere og virksomheder og samtidig at administrere efter. Der er således flere gode grunde til at give kommuneplanen et servicecheck, så vi er sikre på at have det bedst mulige planmæssige udgangspunkt for de kommende års udvikling.

ÆNDRINGERNE I HOVEDTRÆK

Der foretages en **fuld revision**, men en stor del af den eksisterende kommuneplan kan genvedtages. Planperioden forlænges til 2032, og der foretages en række ajourføringer. Derudover tages følgende emner op:

- >> Ny vision
- >> Byudviklingen og boligudbygningen revideres, og mulighed for nye boformer undersøges
- >> De nye politikker/planer og strategier indarbejdes
- >> Grønt Danmarkskort indarbejdes
- >> Kommuneplanens hovedstruktur og retningslinjer revideres og forenkles
- >> Oversvømmelsestruede arealer udpeges og retningslinjer ajourføres
- >> Rammebestemmelserne gennemgås og opdateres
- >> Retningslinjer for konsekvenszoner om produktionserhverv opdateres

PLANSTRATEGIENS FORMÅL OG ROLLE

Servicechecket starter med en planstrategi. Byrådet skal efter Lov om Planlægning offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen inden udgangen af 2019.

Strategien skal indeholde oplysninger om den planlægning, der er gennemført, siden den gældende kommuneplan blev vedtaget i juni 2017. Den skal indeholde byrådets vurdering af og strategi for udviklingen, og så skal den indeholde en beslutning om, i hvilken udstrækning kommuneplanen skal revideres, og hvilke dele, der fortsat skal være gældende.

I Herning Kommune har vi tradition for, at kommuneplanen ikke kun er en fysisk plan, men også beskæftiger sig mere bredt med kommunens udvikling. Derfor omhandler Planstrategi 2019 temaer fra alle dele af den kommunale forvaltning.

AGENDA 21

Byrådet skal offentliggøre en strategi for kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede (Lokal Agenda 21) inden udgangen af 2019. Da kommuneplanen også skal sikre, at samfundsudviklingen sker på et bæredygtigt grundlag kædes planstrategien og Agenda 21-strategien sammen. Der er som en afslutning på Agenda 21-strategien ligeledes indarbejdet overvejelser om Herning Kommunes fremtidige arbejde med FN's 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling. I første omgang mest af alt som en status og eksempler på indsatser, der er i gang.

OFFENTLIGHEDSFASE

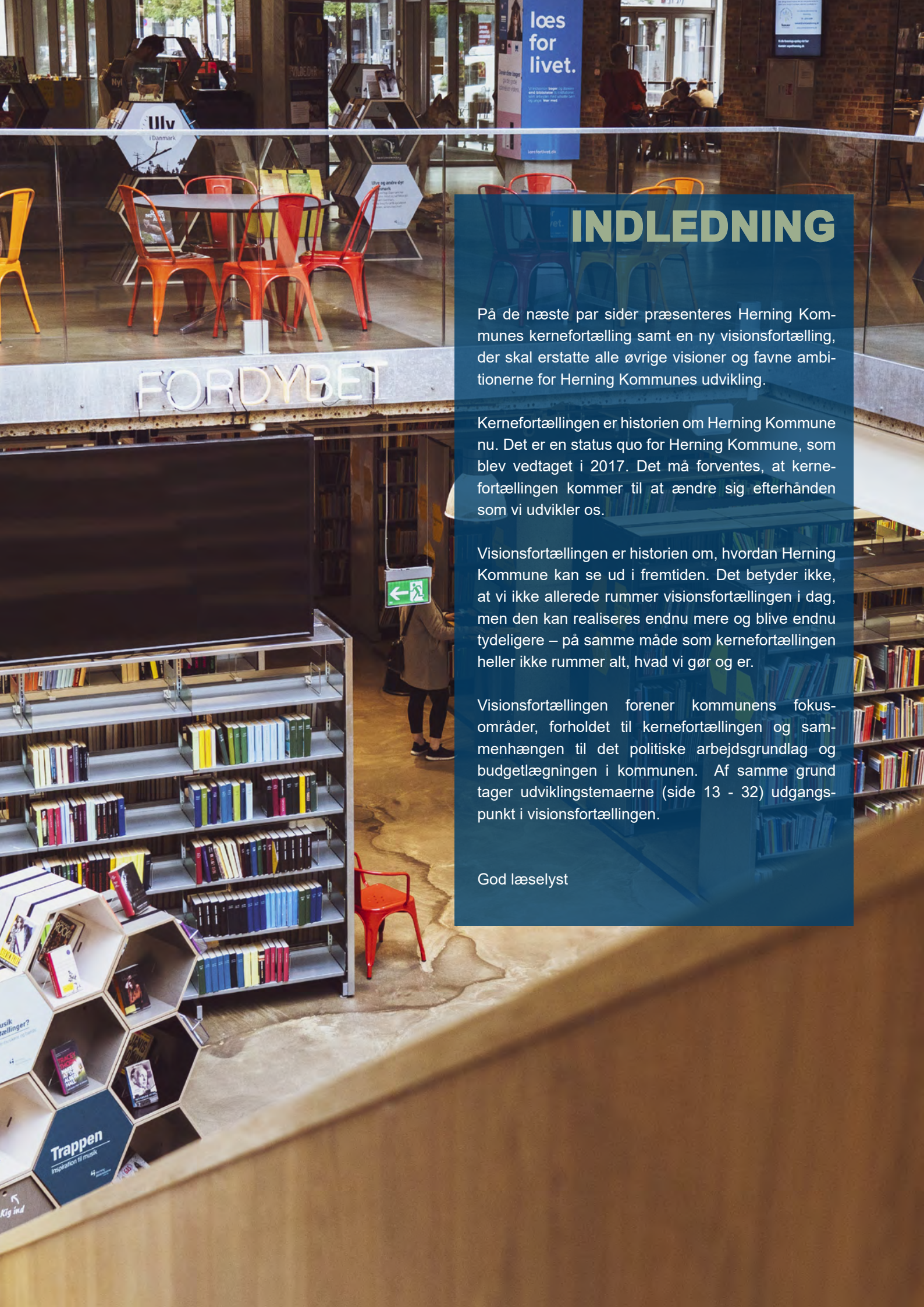
Planstrategi 2019 og Agenda 21-strategien har været offentligt fremlagt i perioden fra den 16. oktober til og med den 11. december 2019.

Indsendte bemærkninger og ændringsforslag er omfattet af offentlighedslovens regler. I forbindelse med den politiske behandling er alle indsendte høringssvar, inkl. vedhæftede dokumenter, offentliggjort. Det betyder, at navn, adresse, telefonnummer, mail og andre personlige oplysninger, som er oplyst i høringssvarene, er offentligt tilgængelige.

Indsendte høringssvar er også være omfattet af offentlighedslovens bestemmelser om aktindsigt.

Såfremt du er omfattet af navne- og adressebeskyttelse og du indsender høringssvar/bemærkninger, er det vigtigt, at du gør kommunen opmærksom på dette. Kommunen foretager IKKE automatisk kontrol af navne- og adressebeskyttelse ved modtagelse af høringssvar/bemærkninger. Kommunen kan derfor ikke indestå for navne- og adressebeskyttelsen med mindre, du gør opmærksom på det.

Herning Kommune har afholdt debataften torsdag den 14. november 2019.

INDLEDNING

På de næste par sider præsenteres Herning Kommunes kernefortælling samt en ny visionsfortælling, der skal erstatte alle øvrige visioner og favne ambitionerne for Herning Kommunes udvikling.

Kernefortællingen er historien om Herning Kommune nu. Det er en status quo for Herning Kommune, som blev vedtaget i 2017. Det må forventes, at kernefortællingen kommer til at ændre sig efterhånden som vi udvikler os.

Visionsfortællingen er historien om, hvordan Herning Kommune kan se ud i fremtiden. Det betyder ikke, at vi ikke allerede rummer visionsfortællingen i dag, men den kan realiseres endnu mere og blive endnu tydeligere – på samme måde som kernefortællingen heller ikke rummer alt, hvad vi gør og er.

Visionsfortællingen forener kommunens fokusområder, forholdet til kernefortællingen og sammenhængen til det politiske arbejdsgrundlag og budgetlægningen i kommunen. Af samme grund tager udviklingstemaerne (side 13 - 32) udgangspunkt i visionsfortællingen.

God læselyst

KERNEFORTÆLLING

Den korte fortælling om Herning Kommune nu

I Herning Kommune er vi altid på udkig efter nye muligheder. Vi har modet til at tænke stort og gå nye veje for at skabe det, vi skal leve af og de rammer, vi skal leve i. Her er alle muligheder for at leve et godt liv og indfri sine drømme. Vores stærke sammenhold giver nærhed i hverdagen og stor handlekraft til at gribe mulighederne og få ting til at ske. Derfor har vi attraktive rammer om hverdagslivet og erhvervslivet. Samtidig har vi et levende sports- og kulturliv, der giver genlyd. Det gør Herning Kommune til et godt sted at bo, arbejde, drive virksomhed og uddanne sig.

I Herning Kommune er der alle muligheder for at få et godt familie- og arbejdsliv med overskud i hverdagen. Vi har et stærkt sammenhold, et rigt foreningsliv og dejlig natur. Det gør Herning Kommune til et godt og trygt sted at bo med en hverdag fuld af liv og nærhed.

I Herning Kommune hylder vi alle, der tør skabe det, vi skal leve af. Handlekraften er stor, når erhvervsliv, aktive borgere og kommune trækker i samme retning og får tingene til at ske. Vi gør os umage over for vores virksomheder og iværksættere. Det betyder gode vilkår og mindst muligt bøvl. Ligesom det stærke samarbejde mellem uddannelser og erhvervsliv sikrer velkvalificeret arbejdskraft. Det er også handlekraft og mod, som har gjort Herning til et område med events i verdensklasse og sports- og kulturoplevelser af internationalt format.

Herning Kommune er rig på muligheder for at leve et godt liv, udvikle sig og indfri sine drømme. Derfor siger vi: *“Her er alle muligheder åbne”*.

VISIONSFORTÆLLING

Fortælling om vejen frem

Sammen kan vi mere på alle fronter.

Vi vil styrke samarbejder og fællesskaber. Det handler om samarbejder på tværs af erhverv og uddannelse, samarbejder på tværs af kommunegrænser, fællesskabet i frivillighedstanken og nærvær i lokalsamfundet.

Vi vil blive ved med at overraske. Vi er kendt for vores mod og handlinger. Det gennemsyrrer vores lokalområde både kommunalt og i det private. Vi vil fastholde og styrke vores position, og vi vil promovere det, vi kan og gør – både regionalt, nationalt og internationalt.

Vi vil tage ansvar for fremtiden. Det handler om rettidig omhu inden for mange felter, og om en investering i fremtiden gennem forebyggelse og nytænkning. Vi skal turde afprøve nye initiativer, der kan imødegå nogle af de udfordringer, vi står overfor.

Her er alle muligheder åbne...

De tre hjul kan ikke køre uafhængigt af hinanden, og tilsammen har de potentiale for at opnå bonusløsninger, der skaber samfundsmæssig merværdi.

DEBAT

På de følgende sider (side 13 - 38) fremlægger vi temaer til debat. Her har du mulighed for at give din mening til kende. Er vi på rette vej? Har vi glemt noget? Eller er du enig i den retning, vi udstikker? På side 6 kan du se, hvordan du kan aflevere dine kommentarer.

DEBAT

UDVIKLINGSTEMAER

Visionsfortællingen for Herning Kommune, der blev præsenteret i det foregående afsnit, er paraplyen over al planlægning, der igangsættes i alle dele af Herning Kommune. De følgende udviklingstemaer kommer fra arbejdet med visionsfortællingen. Den direkte kobling til visionen understreger Herning Kommunes fokus på, at udviklingen i kommunen følger en fælles retning.

Udviklingstemaerne omhandler nye tiltag og ændringer i forhold til den gældende kommuneplan. Udviklingstemaerne omhandler også områder, som ikke direkte giver et fysisk aftryk i kommuneplanen.

Udviklingstemaerne er til debat - det vil sige, at du kan kommentere på dem, og på den måde give dit besyv med til arbejdet med den kommende kommuneplan!

5 udviklingstemaer

- >> *Spændende uddannelsesby*
- >> *Klima*
- >> *Fremtidens erhverv*
- >> *Det gode liv*
- >> *Fremtidens ældre*

Udviklingstemaerne samler flere tværfaglige emner, og kickstarter debatten om Herning Kommunes fremtidige udvikling. Der vil være overlap mellem emnerne, hvilket også understøttes af visionsfortællingen.

For alle udviklingstemaer gælder det, at vi er godt på vej, men vi vil endnu mere!

Da det ikke er sikkert, at vi allerede sidder med de rette løsninger, indeholder udviklingstemaerne spørgsmål, som vi ønsker input til, og som vi vil undersøge nærmere i den kommende planperiode. Spørgsmålene har fokus på, hvordan vi kan opnå merværdi i arbejdet med de forskellige indsatser, og hvordan vi i højere grad får Hernings DNA frem i arbejdet med de enkelte udviklingstemaer og særligt, hvordan vi kan blive ved med at overraske og skabe nye løsninger.

Hvert tema er afsluttet med en lille reference, der viser hvilke af FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling, som udviklingstemaet primært er knyttet til. Dette er indarbejdet for at vise, at mange af de indsatser, vi arbejder med og har på dagsordenen i virkeligheden også passer ind i diskussionen om FN's verdensmål. En oversigt over de 17 verdensmål findes i bilaget bagerst i hæftet.

Udover arbejdet med udviklingstemaerne vil vi i den kommende planperiode også se nærmere på kommunens overordnede struktur for udvikling og arealanvendelse, og gentænke Herning by med inspiration fra "Herning+" for at opnå mere urbanitet.

SPÆNDENDE UDDANNELSESBY

Vi vil blive ved med at overraske og skille os ud. Vi vil være en ung og levende by, hvor der er muligheder for at leve et godt liv og indfri sine drømme. Vi vil værne om det, der virker, og vi vil afprøve nye initiativer. Vi vil have attraktive uddannelser og studiemiljøer, fordi vi mener, det er afgørende for kommunens og virksomhedernes udvikling. Herning er den næststørste uddannelsesby i Region Midtjylland, både når det gælder antal uddannelser og antal studerende. Vi gør det allerede godt i dag, men vi vil endnu mere – *vi vil være en attraktiv uddannelsesby på vores egen måde!*

Herning kommune skal indeholde et markant uddannelsesmiljø, hvor der findes attraktive uddannelses- og skoletilbud med unikke læringsmiljøer og kvalitetsuddannelser. Det er afgørende for virksomhederne i kommunen, at der er tilstrækkeligt med velkvalificeret og motiveret arbejdskraft, både faglærte og fra de videregående uddannelser. Derfor vil vi give mulighed for løbende efteruddannelse og opkvalificering gennem hele livet, for at sikre at arbejdskraften imødekommer erhvervslivets behov.

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

At være en attraktiv uddannelsesby handler ikke kun om at kunne tilbyde de rigtige uddannelser, men også om at have de rigtige fritidstilbud. Udover spændende uddannelses tilbud vil vi kunne tilbyde en attraktiv by for de unge med gode og billige boliger og gode transportmuligheder. Vi vil skabe rammerne for et bredt udbud af idræts- og fritidskultur, café- og handelsliv samt for, at dynamiske miljøer kan opstå. Vi tror på, at det kan være med til at tiltrække unge, når de skal vælge uddannelse.

UDDANNELSESBY HERNING

Uddannelse skaber muligheder for mennesker, uanset forudsætninger og baggrund. Vi vil tilbyde uddannelser af høj kvalitet og med et unikt og aktivt studiemiljø. Vi vil undersøge nye, mere fleksible uddannelsesløsninger og kigge på *best practice*.

Uddannelsesbyherning.dk giver et samlet overblik over uddannelses tilbuddene i Herning og Ikast-Brande samt de muligheder, der er som studerende i området. Herning har som tekstil- og handelsby været kendt og anerkendt for sine tekstil- og designuddannelser. Dette har været flankeret af uddannelser til unge, der ønsker en praktisk, teknisk eller merkantil uddannelse.

Vi ønsker at tilføre Herning en bredere uddannelsesprofil til arbejdsmarkedet i dag. Vi vil også gå nye veje og etablere nye faglige områder, der ikke tidligere har været etableret i Herning (eller andre steder). Vi vil efterstræbe en balance i vores uddannelses tilbud, så vi både uddanner til den offentlige og den private sektor med særligt fokus på at videreudvikle vores nuværende og potentielle styrkepositioner.

I Herning har vi et tæt samarbejde mellem erhvervs- livet, uddannelsesinstitutionerne og andre aktører. Vi har allerede studentervæksthuse og øvrige inkubationsmiljøer, hvor studerende selv kan starte virksomheder side om side med andre iværksættere og øvrige virksomheder. Det har skabt et unikt drive, men vi vil være endnu bedre til at afsøge nye samarbejds- potentialer for at sikre den rette kompetenceforsyning til fremtidens arbejdsmarked samt skabe udvikling og vækst. Vi skal fortsat sikre sammenhæng mellem uddannelser og det arbejdsmarked, der uddannes til, og skabe rammerne for nye tiltag, der kan sætte Herning på landkortet som et spændende og attraktivt sted at bo, arbejde og uddanne sig.

Studerende skal ikke kun blive klogere inden for deres fag, men også blive klogere på sig selv og deres karrierevej. Der skal være mulighed for at koble studierne op på praksis og for at koble fra og dyrke det sociale liv og tage del i kulturlivet i byen. Vi vil tilbyde de bedste muligheder for at udvikle sig fagligt og socialt med et sammenhængende og meningsfuldt skole- og uddannelsesforløb.

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

Ny uddannelsesstrategi

Herning Kommune er ved at udarbejde en ny uddannelsesstrategi. Den beskriver, hvordan vi over de næste år vil sætte blus under uddannelsesområdet i kommunen, og hvordan vi styrker Hernings position som uddannelsesby.

LÆRING OG TRIVSEL I FOKUS

Herning Kommunes Børne- og Ungepolitik er blevet til gennem en inddragende proces på tværs af interessenter, faggrupper, private og offentlige aktører, og er udfoldet under fire overskrifter:

- 1) **Dannelse**
- 2) **Leg, læring og trivsel**
- 3) **Forældre og netværk**
- 4) **Vores fælles børn og unge**

Sammen med det nye, fælles børne- og ungesyn "Her skaber vi venskaber" tager politikken udgangspunkt i vores kerneopgaver og ambitioner på børne- og ungeområdet med fokus på børn og unges trivsel og læring. Udover politikken arbejder Herning Kommune med to underliggende tværgående strategier i form af *Fællesskabsstrategien* og *Herningmodellen*.

Børn er født med potentiale og en parathed til at indgå i sammenhænge, kommunikere og danne venskaber. Alle børn og unge er forskellige, men de skal alle have gode muligheder for at være en del af fællesskabet, og alle børn skal blive så dygtige, de kan. Det betyder blandt andet et fokus på dannelse, sundhedsfremme og forebyggelse, så alle børn og unge udvikler kompetencer, der gør dem i stand til at indgå i samfundet og fællesskabet.

SPÆNDENDE UDDANNELSESBY

Vi vil støtte op om familier og børn, der har forskellige behov, så alle børn og unge gennem leg, bevægelse og læring har mulighed for at udfordre sig selv og udforske deres verden. Vi vil have høj faglighed og kvalitet i de kommunale tilbud, så alle børn og unge får gode muligheder for at trives og lære bedst muligt.

Vi vil skabe de bedste rammer for børn og unge i Herning kommune, men vores børn og unge er et fælles ansvar. Derfor vil vi styrke et aktivt og tillidsfuldt samarbejde med forældre, familien og netværk, foreninger, frivillige og erhvervslivet for at sikre, at alle børn og unge er en del af fællesskabet og danner venskaber.

Kvaliteten i undervisningen og samarbejdet om udfordringer for alle elever i Herning Kommune skal sikre både et fagligt højt niveau og udvikling af personlige kompetencer, der sætter eleverne i stand til at fungere i et globalt samfund. Den teknologiske udvikling er en aktiv del af skolernes hverdag både pædagogisk og kulturelt. Undervisningen skal sikre, at eleverne kender de digitale værktøjers muligheder og kritisk tager stilling til, hvornår det er hensigtsmæssigt at bruge dem.

Gratis bogkuffert til 2-årige. I kufferten er der fire bøger og et vendespil, der handler om venner.

Foto: Danny Mastrup/Herning Kommune

De samlede indsats på børne- og ungeområdet skal sikre, at der er sammenhæng mellem de tilbud Herning Kommune giver. Det gør sig både gældende i hverdagen og i overgangen mellem forskellige dagtilbud og skoler. Det gælder også for overgange, der følger af aldersopdeling af tilbud samt mellem skole og ungdomsuddannelser, og i sidste ende ved overgangen mellem ungdom og voksenliv.

FAKTABOKS

Herning Kommunes Børne- og Ungepolitik for 2018-2022

Politikken bygger på børne- og ungesynet "Her skaber vi venskaber" og er gældende for alle børn og unge i Herning Kommune. Politikken skal sikre en tidlig og forebyggende indsats, så alle er en del af fællesskabet, trives og udvikler sig.

Meningsfulde Fællesskaber

Alle børn og unge er en del af fællesskabet. Grundstenene i strategien er FN's Børnekonvention og Salamancaerklæringen, der fremhæver alle børns ret til at få en uddannelse og være en del af fællesskabet.

Herningmodellen

- strategi for tidlig indsats og forebyggelse

Arbejdet med alle børn og unge i Herning Kommune er centreret om stærk tværfaglighed, forebyggende og inkluderende indsatser, tæt kontakt og opfølgning samt stærk forældre- og netværksinddragelse. Dette gælder for børn og unge i henholdsvis almene positioner, socialt udsatte positioner samt børn og unge med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser.

FREMTIDENS ARBEJDSKRAFT

Vi ser uddannelse som en væsentlig katalysator til at sikre vækst, løbende udvikling og til at højne vidensniveauet i kommunen og regionen. Med et øget uddannelsesniveau følger også øget jobsikkerhed, livsindkomst og levealder. Men der skal være balance mellem udbud og efterspørgsel. Derfor har vi brug for, at flere tager en traditionel erhvervsuddannelse, STEM-uddannelse (*Science, Technology, Engineering and Mathematics* – de naturvidenskabelige fag) og andre velkendte uddannelser, der matcher fremtidens arbejdsmarked. Vi har ligeledes et fokus på at tiltrække flere offentlige uddannelser både inden for sundhed og administration. Som eksempel har vi i Herning netop fået en uddannelsesstation for sygeplejersker på VIA University College samt en ny uddannelse i SKAT.

Når man ser på fremtidige udfordringer, er det særligt vigtigt at sikre virksomhederne kvalificeret arbejdskraft på både kort og lang sigt. Vi vil have fokus på vores samarbejde med arbejdsmarkedets parter, erhvervsliv, jobcentre, uddannelsesinstitutioner og andre kommuner på området. Vi vil fremme balancen mellem udbud og efterspørgsel ved at tilføre virksomhederne og de beskæftigede bedre kompetencer.

Vi vil understøtte studerende, der integrerer teori og praksis, og som er innovative og handlekraftige. Vi vil udvikle innovative og bæredygtige løsninger på fremtidens udfordringer. Vi vil kunne tilbyde efteruddannelse af høj kvalitet, der kan give et kompetenceløft på arbejdsmarkedet, og som sikrer vores evne til at tilpasse os nye arbejdsmarkedsområder og teknologier.

Vi vil tilbyde en spændende, dynamisk, ung og energifyldt by i vækst, så de studerende også efter deres studier får lyst til at bosætte sig, arbejde og stifte familie i kommunen. Derfor har vi et vedvarende fokus på at igangsætte initiativer, der forbedrer rammerne for de studerende, og samtidig markedsføre Herning som attraktiv uddannelsesby.

Hvordan kan vi skabe en endnu mere attraktiv uddannelsesby, hvor ikke alene uddannelserne er tiltrækkende, men også de rammer, de studerende har i deres fritid?

KLIMA

Klimaet ændrer sig. Der forventes kraftigere vejr-mæssige udsving med storme, længere tørkeperioder, stigende grundvand og kraftige skybrud, der kan medføre oversvømmelse af vores byer og landarealer. Dette er en stigende udfordring. I de kommende år skal der derfor findes løsninger, der imødekommer de udfordringer, som klimaforandringer fører med sig. Ændringerne i klimaet betyder, at vi skal investere i fremtiden, og har samtidig betydning for, hvordan vi skal planlægge fremadrettet. For Herning Kommune er der fokus på arbejdet med at planlægge for afværgeforanstaltninger og finde løsninger, der kan forebygge konsekvenserne af kommende klimaforandringer.

EN FÆLLES OPGAVE

I Herning Kommune vil vi tage ansvar og planlægge bæredygtigt. Vi vil skabe rammer og inspirere til en grøn omstilling. Det gælder også for børn og unge i vores skoler og dagtilbud. Vi vil reducere vores CO₂-udledning, og vi vil arbejde med at forebygge konsekvenserne af kommende klimaforandringer. Vi vil gøre det på en måde, så vi samtidig understøtter vækst og erhvervsudvikling.

Ingen kan løse klimaudfordringerne alene. Herning Kommune vil derfor sammen med borgere, erhvervsliv, foreninger, videnscentre, interesseorganisationer, fonde, forsyningsselskaber og nabokommuner se på, hvordan vi med udgangspunkt i både forebyggelse og nytænkning kan fremtidssikre vores byer og arealer.

Hvordan kan vi sammen udvikle nye metoder og integrerede løsninger, der kan imødekomme klimaudfordringerne, samtidig med at det skaber udvikling, højner kvaliteten og skaber mere værdi?

Herning Kommune vil også styrke frivillighed og borgerengagement ved at understøtte borgernes og virksomhedernes egne initiativer. Et eksempel er projektet *Landsbyenergi Herning*, hvor kommunen og fire landsbyer arbejder sammen om at udskifte oliefyr til mere energioptimerende varmekilder for dermed at nedbringe CO₂-aftrykket.

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

VI BYGGER VIDERE PÅ DET GODE ARBEJDE

I Herning Kommune arbejder vi blandt andet med afsæt i vores energistrategi, klimatilpasningsplan og spildevandsplan og tænker klimatilpasning ind både i eksisterende bydele, i udvikling af byen og i natur- og landområder i kommunen. Det vil vi fortsætte med.

Herning Kommune har også formuleret en række målsætninger og indsatser, der byder ind på klimadagsordenen. Vi vil reducere udledningen af CO₂ og har et ønske om at være blandt de kommuner, der har den laveste CO₂-udledning pr. indbygger. Samtidig vil vi styrke omstillingen til en energieffektiv kommune.

Håndtering, genbrug og genanvendelse af affald har væsentlig betydning for udledning af CO₂. Vi arbejder derfor for at begrænse affaldsmængderne samtidig med, at vi sætter fokus på, hvordan vi bedst udnytter affaldet. Et eksempel er en ny indsamlingsordning med sortering af affald, der skal øge graden af genanvendelse og dermed bidrage til at reducere miljøbelastningen og tab af ressourcer.

Også transport har stor betydning for klimaregnskabet. I Herning Kommune ønsker vi at være uafhængige af fossile brændsler i 2050 (jf. energistrategien), og vi vil arbejde for en effektiv og bæredygtig transport. Et eksempel er vores busser, der fremover forventes at køre med udledningsfri drivmidler.

Vi er altså godt i gang, men det er en kompleks og samtidig bred dagsorden, hvor prioritering og en fokuseret indsats og samarbejde kan være nødvendig for, at vi kan gøre en forskel.

FREMADRETTEDE INDSATSER SKAL KORTLÆGGES, PRIORITERES OG IGANGSÆTTES

Selvom vi i dag gør meget, er vi ikke i mål. Derfor skal vi med udgangspunkt i det, vi allerede gør, undersøge og vurdere hvilke tiltag, der skal styrkes yderligere og hvilke nye, der skal igangsættes. Vi skal også blive klogere på, hvor det giver bedst mening at sætte ind, og dermed hvilke indsatser, der skal prioriteres.

FAKTABOKS

Energistrategien

Mere vækst med energirigtige løsninger. Energistrategien er et redskab til at tænke langsigtet og helhedsorienteret med henblik på at øge forsyningssikkerheden og reducere afhængigheden af fossile brændstoffer. Omstillingen til mere energirigtige løsninger, som energistrategien fokuserer på, rummer samtidig et stort erhvervspotentiale.

Klimatilpasningsplanen

Herning Kommunes Klimatilpasningsplan er Herning Byråds bud på, hvordan vi vil tilpasse os det ændrede klima, så skaderne ved skybrud begrænses. Klimatilpasningsplanen er et redskab til at prioritere og arbejde med klimatilpasning. Det er samtidig en målsætning, at vores klimaløsninger skal give kommunens borgere flere og mere brugbare grønne og blå arealer - i byerne og i det åbne land.

Samarbejdsaftaler

Herning kommune er med i en række aftaler og samarbejder omkring bæredygtig udvikling. Her kan nævnes, at vi er med i Klimakommuneaftalen med Danmarks Naturfredningsforening, hvor vi forpligtiger os til årligt at nedbringe CO₂-udledningen fra kommunale aktiviteter. Derudover er vi med i den internationale borgmesterpagt, der sætter fokus på klimareduktion.

KLIMA

Vi skal fastlægge rammer for de kommende indsatser, og formulere hvilke krav, der skal stilles til vores byudviklingsprojekter. Vi vil beskytte vores værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab, men vi skal også prioritere de områder, hvor behovet er størst, og hvor en indsats forventes at have størst effekt.

Med et mål om en omstilling til mere vedvarende energi, er der brug for at finde arealer og formulere retningslinjer for etablering af energianlæg som vindmøller, solenergi, biogas og brint. Vi vil blandt andet have yderligere fokus på proaktiv planlægning for vedvarende energi. Et andet indsatsområde er

energioptimering, hvor der fortsat vil være fokus på kommunale ejendomme. Vi vil, blandt andet med udgangspunkt i almindelige vedligeholdelses- og driftsopgaver, se på mulighederne for at energirenovere for at mindske det samlede energiforbrug. Samtidig skal vi afsøge mulighederne for nye energioptimeringsprojekter.

Vi vil undersøge, hvordan vi kan gøre endnu mere for klimaet på børne- og ungeområdet blandt andet gennem affaldssortering mv. på de decentrale enheder.

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

Kommunerne har fået til opgave at kortlægge områder, der er i risiko for oversvømmelse. Der skal derfor også undersøges, om der er tilstrækkelige arealer til forsinkelse af større regnmængder. Derudover kortlægges andre tiltag, der kan beskytte arealer med risiko for oversvømmelse. Vi vil fortsat arbejde med løsninger til klimaudfordringer i eksisterende byområder og nye områder, vi udlægger til byudvikling.

EN FLERSIDIG INDSATS

En bred vifte af indsatser kan have indflydelse på, hvordan vi imødekommer udfordringerne.

En planlægning for klimaindsatsen skal samtidig have som mål at bidrage til andre indsatser såsom mere natur og friluftsliv, der kan være til glæde for kommunens borgere og virksomheder, eller miljøindsatser og større produktionssikkerhed på landbrugsarealer.

Også vores natur er påvirket af klimaforandringer. Vi skal kortlægge vores natur og skal i den kommende kommuneplan udpege arealer til et Grønt Danmarkskort. I arbejdet med Grønt Danmarkskort skal der være ligevægt mellem beskyttelse og benyttelse. Det er derfor vigtigt at sikre plads til skovbrug og landbrug såvel som natur. Grønt Danmarkskort giver os mulighed for at vurdere, hvor vi kan skabe rammer for mere og bedre natur, men også hvor det

med fordel kan kombineres med klimaindsatser. Bynatur kan også ses som en integreret del af klimaindsatsen, hvor kombinerede projekter kan håndtere de øgede vandmængder samtidig med, at det bidrager til en mere levende og grøn by.

Der er mange indsatser såsom plads til mere natur, solceller og klimaprojekter, der potentielt medfører et øget arealforbrug. Sammen med fortsat udvikling af vores byer og infrastruktur sætter det pres på vores arealressourcer. Der kan også være områder, hvor der er modsatrettede interesser, der skal håndteres for at finde de gode løsninger. Det er derfor en generel opgave at have fokus på en effektiv udnyttelse af vores arealer, og nogle steder give mulighed for at løse flere indsatser på samme tid. Derfor vil vi undersøge, hvordan vi kan finde arealer, der kan tilgodese flere formål, og dermed løse opgaver som biodiversitet, friluftsliv og kvælstofreduktion på samme tid. Multifunktionel jordfordeling, hvor man bytter om på ejerforhold og anvendelse på arealerne kan være et godt redskab at bringe i spil, da det giver mulighed for at tilgodese flere interesser som landbrugsproduktion, natur- og miljøbeskyttelse, klimatilpasning og rekreative muligheder på samme tid.

Hvordan sikrer vi, at vores klimaindsats også kan bidrage til mere levende byområder? Hvilke funktioner og tiltag kan med fordel indtænkes, når vi arbejder med oversvømmelsesarealer?

FREMTIDENS ERHVERV

Det danske arbejdsmarked og erhvervsliv er under forandring. Der er et stigende behov for kvalificeret og uddannet arbejdskraft, og vi skal i højere grad varetage vores produktionserhverv. Det stiller krav til planlægningen af vores byer.

Detailhandlen spiller en central rolle i forhold til at sikre en positiv udvikling i kommunen. Den samlede detailhandelsstruktur er baseret på Herning Byråds mål om Herning som regionalt kraftcenter og det tilhørende bynetværk af centerbyer. I Herning vil vi arbejde målrettet på at tiltrække nye typer af "butikker". Vi vil også udnytte mulighederne ved den stigende internethandel til at videreudvikle den nuværende detailhandel, skabe nye forretningsmuligheder og understøtte tværgående synergier mellem de fysiske butikker og e-handel.

Foto: VIA Printlab

Et velfungerende og konkurrencedygtigt erhvervsliv er en forudsætning for vores kommune. Det er blandt andet via erhvervslivet, kommunen får sit indtægtsgrundlag, udvikler sig og vækster. Ofte er det erhvervslivet, der først implementerer de nyeste tendenser, viden og teknologier, fordi erhvervslivet har tiltro til, at det nye giver konkurrencefordele. Erhvervsfremmesystemet har gennemgået en stor forandring med ny lov om erhvervsfremme. Det er vigtigt for Herning Kommune at sikre de bedste rammer for vores erhvervsliv, og derfor vil vi også fremadrettet gå forrest i debatten om erhvervslivets udvikling.

Erhvervslivets kontakt med kommunen skal være smidig og løsningsorienteret. Vi vil samarbejde med mange aktører om at fremme erhvervsudviklingen i kommunen. Vi vil bygge videre på vores gode samarbejde med blandt andre Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande og Erhvervshus Midtjylland. Vi vil afsøge mulighederne for at indgå nye partnerskaber med eksterne erhvervsfremmeaktører, videnscentre, uddannelsesinstitutioner mv. med henblik på at skabe de bedste rammer og betingelser for udviklingen af områdets erhvervsliv.

ERHVERVSUDVIKLING

Vil fremtidens erhverv skabe ændrede krav til de eksisterende og kommende erhvervsområder? Kan de eksisterende erhvervsområder, i samarbejde med virksomhedsejerne og andre, omdannes til at imødekomme en fremtidig efterspørgsel?

Ved sidste kommuneplanrevision påbegyndte vi arbejdet med at åbne for andre måder at bruge de eksisterende erhvervsarealer på, blandt andet ved at give mulighed for mere lagerkapacitet og showrooms frem for de gængse facader og butikslokaler

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

langs indfaldsveje. Vi vil fortsat arbejde med omdannelse og nytænkning af eksisterende erhvervsarealer og –bygninger. Et eksempel er hele tiden at have den type erhvervsjord, der matcher efterspørgslen og det arbejdsmarked, vi går i møde. Vores byggeplan for erhvervsarealer er med til at kvalificere udlæg af nye arealer og optimering af eksisterende erhvervsjord. Vi vil desuden arbejde med en ny strategiproces for erhvervsudviklingen i Herning kommune.

Vi vil anerkende og styrke de erhverv, som har mange arbejdspladser i kommunen, herunder særligt fødevareproduktion og industri.

Vi vil servicere og opkvalificere arbejdsmarkedet, men vi vil også gå nye veje og etablere nye faglige områder. Uden at udelukke noget vil vi være særligt optaget af at arbejde med og videreudvikle på vores tilbud inden for fire stærke fagmiljøer også kaldet hubs:

- 1) Sundhed
- 2) E-commerce (e-handel)
- 3) Moderne produktion
- 4) Design og tekstil

Disse hubs skal være samlingspunkter for viden, uddannelse, innovation, iværksætteri og erhverv i Herning kommune, jf. Herning Kommunes iværksætterstrategi.

GRØN OMSTILLING

I Herning Kommune vil vi tage ansvar for fremtiden. Vi undersøger derfor mulighederne for at blive endnu bedre til at bistå erhvervslivet med at omstille sig til nye kundekrav og til at håndtere en cirkulær økonomi med fokus på genanvendelse af affald og udnyttelse af de ressourcer, vi har til rådighed. Flere af vores lokale virksomheder gør det allerede, og Herning Kommune har senest besluttet at afsætte penge til projekter og initiativer, der fremmer erhvervsudvikling med udgangspunkt i cirkulær økonomi (CØ). Denne erhvervsudvikling skal ske i samarbejde med relevante lokale aktører såsom Erhvervsrådet, det nationale videnscenter for cirkulær økonomi "Life Style & Design Cluster" i Birk samt VIA Design. Det omfatter

Herning Kommunes anerkendelsespris for en bæredygtig miljø- og klimaindsats i 2018.

Foto: Danny Mastrup

både en analyseindsats og en fokuseret vejledning/rådgivningsindsats overfor de lokale virksomheder. Vi vil fortsætte med de gode initiativer, vi allerede har gang i og bygge videre på nye initiativer efterhånden som mulighederne opstår. Vi er således godt på vej, men vi skal blive endnu bedre til at implementere det, så det bliver en naturlig del af vores politik og vores hverdag generelt. Og vi vil se på, hvordan vi lokalt kan forholde os til verdensmålene og bidrage til den store dagsorden.

FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling har i disse år særlig fokus, og virksomhedernes grønne omstilling er højt på dagsordenen. Målene kan være både globale og lokale. Målene skaber forståelse for, at de store udfordringer, verden står overfor, på mange måder hænger sammen. De viser også, at vi i dag alle er en del af en global verden, hvor mennesker, varer og viden bevæger sig på tværs af landegrænser. Derfor har vores handlinger og valg betydning langt ud over kommunens og landets grænser.

Hvordan kan vi som kommune hjælpe med overgangen og bidrage til en grønnere hverdag i virksomhederne?

KVALIFICERING AF ARBEJDSKRAFT

En del af arbejdet med at kvalificere arbejdskraften handler også om at have modet til at afprøve nye metoder til at forebygge ledighed og sygefravær. Vi vil være den bedste kommune at arbejde i og at komme tilbage på arbejdsmarkedet i. Det stiller store krav til samarbejdet med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, jobcentre mv.

Der er på landsplan en forventning om, at der vil være behov for at udvide arbejdsstyrken i de kommende

år. Udvidelsen af arbejdsstyrken giver mulighed for, at kommunerne kan bringe flere langtidsledige på "kanten af arbejdsmarkedet" tilbage i job. Vi vil derfor understøtte de langtidsledige, der er tættest på arbejdsmarkedet i at komme i job og blive selvforsørgende. Dette gælder også for unge med handicap og særlige behov, og kan eksempelvis ske gennem målrettet jobformidling og virksomhedsrettede forløb såsom "småjobs" samt en kombination af praktik og lønnede timer. Begge tilgange er nye metoder til indslusning på arbejdsmarkedet.

Flere ledige skal sikres arbejds erfaring og dermed styrkede muligheder for at vende tilbage på arbejdsmarkedet. Vi vil arbejde med kvalificering af mødet mellem borger og system, udvikling af borgermedvirkende beskæftigelsesindsatser og inddragelse af det omkringliggende samfund med særligt fokus på virksomhederne. Vi vil prioritere et tæt samarbejde med forskerverdenen eksempelvis gennem den innovative metode *FLIP* (fælles lærings- og innovationsplatform). Det udgør et effektivt redskab til udvikling af nye løsninger med blik for både forskning på beskæftigelsesområdet og praksis i Herning Kommune.

Vores mål er, at hver enkelt borger skal kunne indfri sit fulde potentiale. Vi vil i de kommende år have særligt fokus på at arbejde strategisk med forebyggelse og efterværn på beskæftigelsesområdet.

Vi vil have et øget fokus på indsatser, der har til formål at forebygge ledighed og sygefravær, samt indsatser, der kan sikre ledige og sygemeldte en bedre overgang tilbage på arbejdsmarkedet. Ligeledes vil der også være fokus på at ruste unge bedre i overgangen fra ledighed til uddannelse eller job.

PRODUKTIONSERHVERV

Staten stiller krav om, at kommunen skal varetage produktionserhverv. Derfor er der kommet ny lovgivning på området, som i højere grad tilgodeser den pågældende virksomhed - med udgangspunkt i deres miljøgodkendelse.

Lokalisering af virksomheder skal ske i et samspil mellem planlovgivningen og miljølovgivningen, hvor en række faktorer som virksomhedens art, nabo-områdets følsomhed, andre lokale forhold og eksisterende lovgivning og anbefalinger inddrages. Ved fastlæggelse af anvendelsen af planlagte arealer og placeringen af konkrete virksomheder vil vi undgå nabokonflikter ved at sikre, at der udlægges passende arealer til erhverv og industri, samt at virksomheder ikke begrænses af planlægningen i naboområder.

Vi vil i den kommende planperiode sikre passende arealer til placering af produktionserhverv, der ikke kan placeres i eksisterende erhvervsområder, eller som har behov for en særlig beliggenhed uden for byerne, og vi vil udpege konsekvensafstande til eksisterende virksomheder ud fra deres miljøgodkendelser.

DET GODE LIV

Livskvalitet er på mange måde fundamentet for alt, hvad Herning Kommune arbejder med. Netop følelsen af at have et godt liv – ud over de basale behov i forhold til økonomi og overlevelse – har stor betydning for vores trivsel i hverdagen. Kunst, musik, kultur, bevægelse og sundhed er med til at give livskvalitet.

Herning Kommune har mange politikker og strategier, der sætter rammen for vores arbejde med at kunne give borgerne et godt liv, herunder blandt andet sundhedspolitikken, naturpolitikken og friluftstrategien. Som et eksempel er der i forlængelse af friluftstrategien og i samarbejde med VisitHerning, udarbejdet kortet "Mit Grønne Kompas", som viser forslag til udflugtsmål og oplevelser i det fri i Herning kommune.

I Herning kommune er vi gode til frivilligt arbejde på mange forskellige områder. Det gavner lokalsamfundet og giver livskvalitet for de involverede. Frivillige yder hver eneste dag en kæmpe indsats i foreningerne, og skaber de engagerende fællesskaber, som vi ved har en stor indflydelse på menneskers fysiske og psykiske velbefindende.

Hvordan kan vi sammen skabe løsninger, der giver mere livskvalitet? Kan vi skabe nye partnerskaber mellem byer, grupper, institutioner mv.?

FOREBYGGELSE PÅ MANGE OMRÅDER

Ved tidlige indsatser og gennem nytænkning kan vi være med til at forebygge helbredsproblemer, der opstår på grund af vores livsstil. Vi vil fortsat arbejde med at gøre det nemt og bekvemt at bevæge sig i de

offentlige rum, både byrum og i naturen. Vi kan gennem fællesskaber mindske antallet af ensomme. Vi kan gennem venskaber mellem børn og unge mindske mobning og udelukkelse af fællesskaber. Vi skal klæde vores børn og unge på til at kunne agere og deltage aktivt i et demokratisk samfund. Men vi skal gøre det i samarbejde. *Hvordan gør vi bedst det?*

At have et arbejde eller studere er også vigtigt for vores livskvalitet. *Vi gør allerede meget for at forebygge ledighed, men er der nye måder at arbejde med det på?*

Borgere, der har sociale udfordringer eller markant nedsat arbejdsevne, vil vi hjælpe og støtte, så de ved hjælp af en helhedsorienteret og socialfaglig indsats kan sikres størst mulig deltagelse på arbejdsmarkedet. Vi vil arbejde målrettet med, at denne borgergruppe i højere grad bliver en del af et arbejdsfællesskab, deltager i samfundslivet og opnår højere livskvalitet. Vi vil arbejde mere tværfagligt på tværs af kommunale, regionale, frivillige og sociale organisationer.

SOCIALT ARBEJDE I BOLIGOMRÅDER

Vi vil beskæftige os aktivt med socialt arbejde i udsatte boligområder både i byerne og på landet. Vi vil i den forbindelse have fokus på helhedstænkning og sammenhænge for at opnå størst mulig effekt af de indsatser, vi sætter i gang. Det sociale arbejde har tidligere været fokuseret på de almene boliger blandt andet gennem helhedsplaner. Dette arbejde fortsætter, men vi vil også have fokus på andre områder og boligtyper, da der har vist sig et behov for det.

BOLIGFORSYNINGSPLAN

Hvert år laver kommunen en plan for forsyning af boliger, som rummer et skøn over de næste 12 års byggeri i vores kommune. Boligforsyningsplanen omfatter de arealer, der fremgår af kommuneplanen. Kommuneplanen indeholder også retningslinjer for udbygningstakten i de enkelte byer.

SUNDHED

I sundhedsaftalen mellem Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen er der, ud over de nationale mål for sundhedsvæsenet, fire visioner:

- 1) **Mere lighed i sundhed – socialt og geografisk**
- 2) **På borgernes præmisser**
- 3) **Sundhedsløsninger tæt på borgeren**
- 4) **Mere sundhed for pengene**

De fire visioner vil afspejle sig i det arbejde, vi vil igangsætte de kommende år.

Vi arbejder med afsæt i sundhedsprofilen "Hvordan har du det 2017" på at reducere social ulighed i sundhed. Social ulighed i sundhed handler om, at

der er forskel i sundhed og risiko for sygdom mellem grupper i samfundet som følge af social position målt ved eksempelvis uddannelse, indkomst, beskæftigelsesforhold, boligforhold, handicap og psykisk sygdom og etnicitet. For at det skal lykkes, skal sundhed og trivsel være en naturlig del af borgernes hverdag. Sundhed skabes nemlig, hvor livet leves – i hjemmet, i nærmiljøet, i daginstitutionen, i skolen, på uddannelsen, på arbejdspladsen, i fritiden og i foreningslivet.

Vi har valgt at have fokus på tre temaer; rygning, mental sundhed og overvægt (kost og fysisk aktivitet). Vi vil generelt arbejde med sundhedsløsninger tæt på den enkelte. Sundhed handler om både den fysiske og den mentale sundhed. Sundhed og trivsel skal være en naturlig del af hverdagen. Det gælder for alle aldre. For børnene kan det være trivsel i pasningstilbud og skoler.

Sundhed er også bevægelse, og i de kommende år vil Herning som visionskommune i "Bevæg Dig For Live!"-samarbejdet have et stort fokus på at få flere til at bevæge sig. Det stiller også krav til vores planlæg-

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

ning, hvor adgangen og tilgangen til naturen og byrummet som idrætsfacilitet bliver vigtig. Et eksempel er arbejdet med et sammenhængende mountainbike-spor rundt om Herning. Et andet eksempel er "Det Blå Rum", som skal samle en række vandsportsforeninger ved Fuglsang Sø og skabe rammerne om fællesskab og give adgang til ny bevægelse for flere borgere. Samtidig vil vi blandt andet gennem "Bevæg Dig For Livet" styrke foreningernes rolle og betydning.

Omkring 50.000 af kommunens borgere deltager i foreningslivet, både på idrætsområdet og det øvrige fritidsområde. Derfor er det særligt vigtigt for os, at foreningerne i kommunen trives, og vi vil fortsat understøtte og bidrage til et meget højt niveau på faciliteter til idræts- og fritidsformål.

Ensomhed siges at blive den nye folkesygdom og det gælder for alle aldre. På børne- og ungeområdet er venskaber i centrum. På ældreområdet arbejder vi blandt andet med forebyggelse af ensomhed gennem frivillighedsordninger. Vi har aktivitetscentre, der drives af frivillige, og som er med til at danne fællesskaber for ældre borgere, ligesom frivillige afholder søndagscaféer rundt omkring på pleje- og aktivitetscentre. Desuden arbejder vi med projektmidler til forebyggelse af ensomme ældre på at udvikle et form for fællesskabsklippekort til borgere i hjemmeplejen.

Kan vi imødegå ensomhed gennem tiltag i skoler, byrum, naturen, boformer, sundhedstiltag mv.?

Genoptræning og rehabilitering efter sygdomsforløb er opgaver, der i stigende grad overgives til det kommunale område, og derfor er der behov for nytænkning på området. I dag er Herning Kommunes

genoptræningsindsats fordelt på flere lokationer og har pladsmangel. Samtidig har flere borgere brug for flere indsatser og kompetencer på én gang. Der vil i de kommende år blive arbejdet med at optimere genoptræningsindsatsen f.eks. med mulighederne i et folkesundhedshus, og i samspil med udviklingen i det regionale sundhedsvæsen.

HANDICAP OG PSYKIATRI

Herning Kommune vil arbejde for, at borgere med handicap eller psykiske udfordringer opnår størst mulig livskvalitet og mestring af eget liv. Derfor er det vigtigt at inddrage borgerne. Blandt andet gennem samarbejde med den enkelte og dennes netværk, vil vi arbejde for at fremme oplevelsen af selvstændighed og inklusion i samfundet.

KULTUR

Herning kommune har en styrkeposition på kulturområdet. Vi anser kultur for at være vigtig for den mentale sundhed og vores velvære. Vi vil fortsat arbejde med at udvikle kulturtilbud i samarbejde med andre.

Kultur giver puls, liv og indhold, og bidrager til, at kommunen er et spændende sted at bo, arbejde og leve. Kultur forstås her i bred forstand både som kunst, musik, biblioteker, folkeoplysning mv.

Kultur har en enestående evne til at favne mange mennesker. Vi tror på, at vi bliver gladere, sundere og mere lykkelige, når vi jævnlige møder kultur. Derfor skal kultur være en del af hverdagen i Herning kommune. Vi vil give alle mulighed for at se, udøve, opleve, præge og deltage i kultur hver dag. Kulturen

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

er det kit, som binder det lokale fællesskab sammen. Vi vil bruge kultur og viden til at drive udviklingen. Vi vil dyrke borgernes og erhvervslivets lyst til at deltage og engagere sig i fællesskabet.

Den professionelle kunst i Herning skal være af høj kvalitet, da det er afgørende for kulturen, den almenne dannelse og ikke mindst de mange udøvere, som skal have ledestjerner og inspiration. Kulturen består også af vækstlaget, talenterne og alle som, i en eller anden form, udøver eller deltager. Kulturen er rummelig og har plads til det skæve og anderledes.

Herning kommune byder på mange spændende musik- og teateroplevelser samt et stort udvalg af museer, lokalhistorie og kreative kulturhuse. Kulturen kan således opleves både i institutioner og i det offentlige rum - vi vil have modet til at sætte byrummene og skaberkraften fri! Derfor vil vi styrke samarbejdet mellem kulturinstitutionerne, borgerne og kommunen, og vi vil finde nye måder at inddrage hinanden, så vi får mest muligt ud af vores erfaringer og viden.

Når vi kender fortiden, kan vi forstå nutiden, og lave planer for fremtiden. Derfor er vi optaget af fortællingen om vores fælles kulturarv og historie - og lægger vægt på, at den er vedkommende.

Kultur er for alle. Derfor vil vi være opmærksomme på at gøre kultur tilgængelig uanset geografi, økonomi og mobilitet. Vi vil have både små og store, smalle og brede events, og vi har modet til at give plads til de skøre indfald.

FREMTIDENS ÆLDRE

Ældregruppen vokser i antal og specielt gruppen over 80 år vil vokse kraftigt de kommende år. Det giver øget pres på en række områder. Men det øger også de ressourcer og potentialer, der er i aldersgruppen. Ikke mindst hos de yngre ældre. Det giver anledning til at vurdere, hvordan vi skaber plads og rum til nytænkning.

Herning Kommune forventer et øget behov for boliger til den voksende ældregruppe. Også antallet af demente vil stige med den stigende ældregruppe, så på dette område skal der arbejdes med demens-egnet plejeboligbyggeri.

På plejeboligområdet og demensområdet arbejder vi videre gennem plejeboligplanen og en demens- og pårørendestrategi.

Hvordan kan vi sammen skabe bedre levevilkår?

Nytænkning for de yngre ældre vil være med til at gøre Herning Kommune til et endnu mere attraktivt sted at bo og leve. Her mener vi også, at gruppen selv kan være med til at tage et ansvar for fremtiden.

Hvordan gør vi Herning kommune til et attraktivt sted for de unge ældre?

Foto: Mænds Mødesteder (Stakroge)

NYE FORMER FOR FÆLLESSKABER

Vi vil undersøge om ændrede boformer og nye fællesskabsmuligheder kan være med til at imødegå den stigende tendens til oplevelse af ensomhed. Ligeledes gælder det, at den yngre del af de ældre fremover måske vil have ændrede ønsker til, hvordan deres senior- og ældreliv skal forme sig. Her kan nye fællesskaber være en del af løsningen. Det kan være fællesskaber i boform, frivillighed, kultur og socialt. Kommunens forskellige bysamfund kan byde ind med forskellige tilbud, der måske allerede eksisterer eller de kan indtænkes som nye muligheder.

Hvad skal Herning by, forstæderne, centerbyerne, landsbyerne og landdistrikterne arbejde hen i mod for at give mulighed for nye fællesskaber?

Hvordan kan frivillige og foreninger spille en rolle og være med til at tage ansvar for fremtiden?

Løsningsmulighederne vil ikke nødvendigvis være de samme i de forskellige bytyper- og samfund. Måske kan det være et konkurrenceparameter, at der findes forskellige løsningsmuligheder, som favner flere interesser og mangfoldigheden i befolkningen.

Hvad skal der til for, at man for eksempel kan og vil blive boende som ældre i landdistrikter?

Vi vil i samarbejde med målgruppen undersøge, hvordan vi kan hjælpe med at igangsætte boligprojekter og fællesskabsprojekter, der vil imødekomme efterspørgslen på fremtidige boformer. Vi vil blive skarpere på, hvilken rolle vi kan påtage os i et sådant samarbejde, og hvordan vi bedst kan inspirere til nye former for fællesskaber.

Foto: Tony Brøchner

FAKTABOKS

Plejeboligplan 2018-2028

Herning Kommune udarbejder en ny plejeboligplan i hver valgperiode. Formålet med plejeboligplanen er at give et kvalificeret bud på behovet for almindelige plejeboliger og demensboliger samt behovet for midlertidige pladser på plejecentrene i Herning kommune frem til 2028 ud fra de udviklingstendenser, som ses på ældreområdet.

Værdighedspolitik

Ældre borgere i Herning Kommune skal have mulighed for at leve det liv, de ønsker, med størst mulig selvbestemmelse. Når de får behov for hjælp, skal de have en værdig pleje og omsorg. Værdighedspolitikken er formuleret med input fra pårørende, frivillige og andre borgere, Ældrerådet, interesseorganisationer og patientforeninger samt ansatte i Herning Kommune.

Demensstrategi 2016-2021

Strategien er lavet sammen med dem, det handler om: pårørende til borgere med demens, lokale interesseorganisationer, Ældrerådet samt ansatte i Herning Kommune. Demensstrategien skal udgøre en ramme for indsatsen og være den røde tråd i de konkrete aktiviteter.

Pårørendestrategi

En strategi for, hvordan vi arbejder sammen med pårørende til borgere, der bruger indsatser og ydelser inden for sundheds- og ældreområdet i Herning Kommune. Ledere og medarbejdere arbejder med strategien i deres daglige arbejde, så strategiens mål omsættes til praksis. Pårørendestrategien indgår også i arbejdet med at være demensvenlig kommune.

DEN GODE HVERDAG

De basale ting skal være til stede for at få dagligdagen til at fungere. For mange ældre vil mobilitet være afgørende. Det handler om selvtransport, men også kollektive løsninger. Her vil der være forskellige løsningsmuligheder i de forskellige typer bysamfund.

Vi vil gennem samarbejde på tværs af kommunen, de forskellige bysamfund og private projektudviklere afsøge mulighederne for at udvikle helt nye former for løsninger til kollektiv transport (både privat og/eller offentlig).

Det gælder også for andre emner som kunst, kultur og bevægelse, som vi må forvente, der bliver større efterspørgsel efter fremover. Vi kan som kommune indtænke meget i planlægningen af byliv og landliv.

Hvordan kan vi i den sammenhæng også selv tage mere ansvar for fremtiden?

Hvordan udvikler vi den moderne landsby, forstad, centerby og Herning by?

Fotos: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

AGENDA 21 - STRATEGI

Herning Kommune vil tage ansvar for fremtiden!

Sammen med borgere og erhvervsliv vil Herning Kommune skabe en ansvarlig, grøn udvikling og vækst. Vi vil arbejde for en rigere natur, et renere miljø og for at nedbringe klimabelastningen. Vi vil sætte fokus på sundhed og det gode liv for kommunens borgere samt fremme bæredygtig erhvervsudvikling.

Vores overordnede mål er:

- >> at skabe en bredt forankret bæredygtig udvikling i hele Herning kommune,
- >> at fremme et fælles ansvar for fremtiden blandt borgere, erhvervsliv og kommune.

LOKAL AGENDA 21

Agenda 21-strategien skal ifølge planloven indeholde målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende fem indsatsområder:

- >> Mindskelse af miljøbelastningen,
- >> Fremme af bæredygtig byudvikling og byomdannelse,
- >> Fremme af biologisk mangfoldighed,
- >> Inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde, og
- >> Fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Herning Kommunes Strategi for Bæredygtig Udvikling (Lokal Agenda 21-strategi) udmøntes aktivt i arbejdet med at nå kommunens grønne mål fra miljøaftaler og egne strategier og politikker. Det sker gennem en tværfaglig organisering, og ved at følge udvikling og resultater i kommunens grønne regnskab. Vi sikrer desuden konkrete indsatser gennem handleplaner for de enkelte strategier, og vi indarbejder mål i kommuneplanen. Ikke mindst prioriterer vi samarbejdet med borgere og virksomheder.

Sådan arbejder vi med de fem områder i Agenda 21-strategien:

>> Mindskelse af miljøbelastning

Herning Kommunes energistrategi har som mål at være uafhængig af fossile brændsler i 2050. Strategiens målsætning er desuden at styrke omstillingen til en energieffektiv kommune og at udnytte potentialet i energieffektive løsninger til at skabe lokal vækst og erhvervsudvikling.

Energistrategien peger blandt andet på samarbejde med borgere, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og energisektoren som redskaber til at nå målene. Endelig følges den op af konkrete handleplaner og indsatser, hvoraf projekt "*Landsbyenergi Herning*" er en af dem (se side 38).

Med et stort indkøbsvolumen har kommunen et væsentligt potentiale til at styrke bæredygtige produkter og dermed grøn omstilling. Herning Kommune har gennem mange år haft fokus på grønne indkøb. Vi følger de konkrete grønne indkøbsmål under "*Partnerskab for offentlige grønne indkøb*" indenfor en lang række produktområder. Vi sikrer, at der arbej-

des med grønne indkøb og følger op gennem "*Retningslinjer for indkøb i Herning Kommune*" og kommunens grønne regnskab.

Herning er med i flere miljøsamarbejder. Vi er klimakommune under Danmarks Naturfredningsforening med mål om at reducere CO₂-udledningen fra kommunale aktiviteter med 2% om året fra 2016-2020. Vi er også med i den internationale borgmesterpagt, hvor byer/kommuner forpligtiger sig til at gå længere end EU's mål om reduktion af CO₂-udledningen.

Herning Kommune har siden 2007 årligt udarbejdet et grønt regnskab. Regnskabet viser borgere, politikere og medarbejdere, hvordan vi påvirker natur og miljø, og i hvilken retning miljøpåvirkningen bevæger sig fra år til år. Målet med regnskabet er at følge og dokumentere målopfyldelse af kommunens grønne mål blandt andet overfor vores miljøsamarbejdspartnere.

Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

>> Fremme af bæredygtig byudvikling og byomdannelse

Der er behov for yderligere fortætning, hvis vi skal understøtte en levende by og tiltrække unge tilflyttere. Samtidig minimeres driftsomkostninger og behovet for at inddrage landbrugsjord, når der ved beregning af arealbehov til boliger ikke bruges mere end 1 ha pr. 7 boliger ved nybyggeri.

Udgangspunktet ved byomdannelse er at skabe attraktive og integrerede bydele, hvor der er særligt fokus på forbindelser, der kan binde byen bedre sammen og skabe nye interessante steder til byliv og udfoldelse.

Bæredygtig byudvikling handler også om at tænke det sociale og det sundhedsmæssige ind i byen. Derfor vil vi fremme nye boformer og fællesskaber for alle aldre. Der skal indtænkes nye boligtyper med mulighed for at dyrke store og små fællesskaber som et supplement til det boligudbud, der findes i dag. Ved at sammentænke fællesskaber med natur- og miljøomtanke kommer det hele liv i fokus.

Aktivitet og sundhed skal indtænkes i brugen af byen, så det bliver naturligt at være aktiv til hverdag. Ved at trække naturen ind i byen kan grønne åndehuller danne rammen om det uformelle møde, afslapning og rekreation i det offentlige rum. Andre steder kan naturen bruges som en opfordring til bevægelse og motion. Derudover skal der være fokus på etablering af miljørigtige løsninger, ligesom klimatilpasning og håndtering af vand i højere grad skal integreres i byens rum og ved udlæg af nye arealer til byudvikling.

Derfor arbejdes der ved ny byudvikling i Herning kommune med tæthed, helhedsorienterede bebyggelsesplaner og multifunktionelle friarealer, ligesom

der ved byomdannelse lægges vægt på at sikre den urbane kontekst og skabe nye kontraster og dynamik, der kan styrke byens identitet.

>> Fremme af biologisk mangfoldighed

Herning Kommunes naturpolitik ligger til grund for vores arbejde med en bred naturindsats. Her er både naturbenyttelse og naturbeskyttelse i fokus. Vi har udpeget ansvarsarter, dyr og planter, som vi følger, og hvor vi er særligt opmærksomme på at sikre deres levesteder. Vi arbejder i det hele taget for at skabe mere plads til naturen. Også inden for naturområdet er samarbejdet med lodsejerne en væsentlig del af arbejdet for at bevare natur og biologisk mangfoldighed. For nyligt er vi på nogle udvalgte grønne områder begyndt at introducere begrebet "*Vild Med Vilje*", som udover at mindske de kommunale udgifter til drift af arealerne, også øger biodiversiteten på de udvalgte områder. Ligeledes er der i nogle af vores nyere lokalplaner skabt mulighed for en mere varieret natur på arealer, som er udlagt til grønt areal f.eks. langs boligveje.

>> Inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i arbejdet med en bæredygtig udvikling

Herning Kommune ønsker at samarbejde om bæredygtig udvikling og vækst med kommunens borgere og erhvervsliv gennem partnerskaber, inddragelse og samarbejde. Gennem årene har vi haft mange partnerskaber og samarbejdsprojekter. Et eksempel er vores erhvervssamarbejde med Innovationsnetværket *Lifestyle & Design Cluster* (LDC), som arbejder for at fremme innovation og bæredygtig vækst i små og mellemstore virksomheder. LDC har særlig fokus på cirkulær økonomi samt genbrug og genanvendelse.

Det er målet at skabe endnu flere samarbejdsprojekter i kommunen, hvor klima og miljø, sundhed, livskvalitet og grøn erhvervsfremme er i fokus. Herning Kommune vil også styrke frivillighed og borgerengagement ved at støtte op om borgernes egne initiativer. Vi vil desuden skabe gode og dynamiske rammer for vækst hos virksomheder på et bæredygtigt grundlag, sådan som det står i vores erhvervspolitik.

>> Fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold

Arbejdet med kommunens grønne mål og grønne regnskab fremmer samspillet mellem tværfaglige beslutninger og skaber ejerskab til en bæredygtig udvikling på tværs af kommunen. Det tværfaglige samarbejde giver et godt afsæt for det fremtidige arbejde med kommunens bæredygtige udvikling, og bidrager samtidig med et øget fokus på synergier mellem de forskellige fagområder.

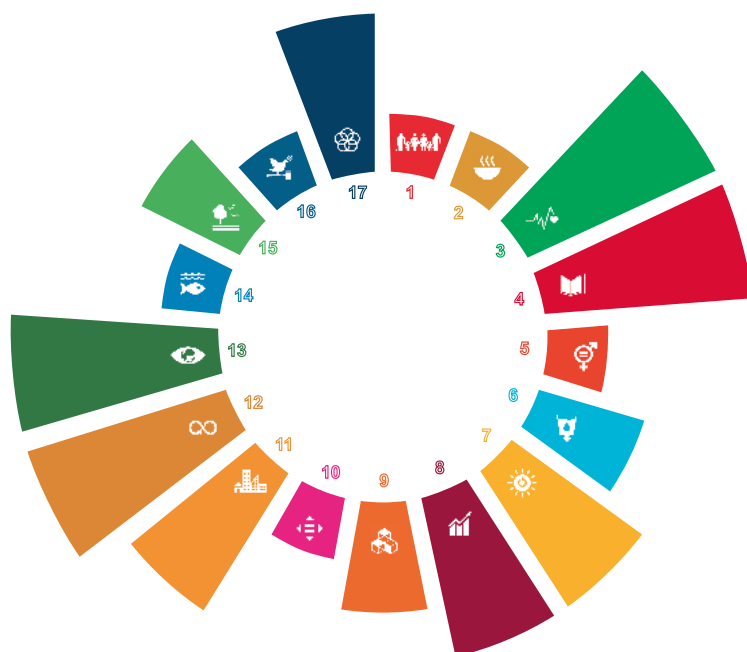
Foto: Tony Brøchner

For Herning Kommune har bæredygtig udvikling altid været mere end miljømål. Vi vil skabe sammenhængen mellem sundhed, natur, miljø, grøn vækst, erhvervsfremme og økonomi, sådan som det også afspejles i vores overordnede vision.

Derfor er Herning Kommunes tilgang til bæredygtig udvikling i tråd med intentionen med FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling (se evt. bilag med oversigt over FN's verdensmål). Verdensmålene favner den brede bæredygtighedsdagsorden. De er globale mål, og mange af dem er særligt rettet mod de fattigste lande i verden. Der er også nogle delmål, som er særligt interessante at arbejde med i dansk kontekst.

Data til nedenstående figur er indsamlet på tværs af Herning Kommune i forbindelse med udarbejdelsen af Agenda 21-strategien. Den giver et overordnet billede på, hvilke mål Herning Kommune allerede understøtter med forskellige indsatser. Figuren er et øjebliksbillede med eksempler på indsatser, som indikerer inden for hvilke mål, der ud fra de indsamlede data er flest indsatser.

Herning Kommune er med de indsatser, vi har i øjeblikket, allerede med til at understøtte FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling. I en kommende proces vil vi undersøge, hvordan og i hvilket omfang vi fremadrettet kan arbejde med målene.

Figuren illustrerer, at vi i Herning Kommune allerede arbejder med indsatser, der støtter op om FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling. Der er flest indsatser inden for Sundhed og trivsel (mål 3), Kvalitetsuddannelse (mål 4), Ansvarligt forbrug og produktion (mål 12) og Klimaindsats (mål 13). Også inden for Bæredygtig energi (mål 7), Anstændige jobs og økonomisk vækst (mål 8), Bæredygtige byer og lokalsamfund (mål 11) og Partnerskaber for handling (mål 17) er der mange indsatser.

Nedenstående eksempler er ikke en udtømmende liste, men eksempler på udvalgte indsatser, blandt mange, der har afsæt i intentionen bag FN's verdensmål:

- "UngMod 24-7" i Herning er en gratis og anonym rådgivning for unge mellem 12 og 25 år om alt fra angst og stress, prævention, skole og uddannelse til familie og venner og meget mere.
- I det treårige projekt "Landsbyenergi Herning" arbejder kommunen sammen med fire landsbyer om at inspirere borgerne til energioptimering ved at udskifte oliefyr med mere energibesparende alternativer. Erfaringer fra projektet kan på sigt implementeres i andre landsbyer i kommunen.
- Herning Kommune arbejder på at opnå en øget affaldssortering for at minimere mængden af affald til forbrænding. Samtidig åbner vi snart dørene for en genbrugsbutik, som skal drives socialøkonomisk, i forbindelse med renoveringen af genbrugspladsen Nederkærgård på Mørupvej.
- "Fokus På Talent" er Ungdomscenter Knudmosens arbejdende værksted i Herning Gågade. Det er et socialøkonomisk initiativ til fremme af de unges selvverd, fremmøde og kompetencer. Der er fokus på bæredygtighed gennem genanvendelse af materialer mv. og projektet er med til at hjælpe eleverne videre f.eks. med at få kontakt til virksomheder.
- Indkøb er et område, hvor kommunen kan gøre en forskel. Blandt vores grønne indkøb kan nævnes det nylige indkøb af ca. 80 hybridbiler til vores hjemmepleje og fire brintbiler i Teknik og Miljø.
- Plejecenter Lindegården er i samarbejde med studerende fra Erhvervsakademi MidtVest i gang med et projekt om at nedsætte madspild, hvor køkken og plejepersonale kommunikerer via en tablet. Tabletten oplyser blandt andet om menuen, så plejepersonalet ud fra deres kendskab til beboerne kan tilpasse antallet af portioner. Samtidig bliver plejepersonalet bedre i stand til at præsentere maden for beboerne. Plejecenteret forventer, at det er med til at øge beboernes appetit og kvaliteten i samværet omkring maden.
- God mad med tilstrækkelig energi og næringsstoffer er en del af grundlaget for børns sundhed og trivsel. Tjørring skolen og daginstitutionen Stjernen arbejder målrettet med bæredygtighed, hvor lokale råvarer af god kvalitet er i fokus. Det er prioriteret, at børns kendskab til råvarer, duft, farver, smag, konsistens mv. udbygges, og at de efterhånden får indsigt i madens vej fra jord til bord og evt. tilbage til jord. Projektet opfordrer til ressourcebevidsthed, både i valg af råvarer og i hele produktionen, og er derfor også med til at mindske madspild.
- Sydbyprojektet i Herning er et eksempel på social og sundhedsmæssig bæredygtig byudvikling. Med sin beliggenhed syd for baneterrænet og Dronningens Boulevard samt nærheden til de rekreative værdier i Knudmosen og aktiviteterne på Terminalen på Godsbanevej har sydbyen et stort udviklingspotentiale for nyt byliv og udfoldelsesmuligheder i Herning by. Sydbyprojektet skal styrke cykel- og gangforbindelser, som binder byen sammen. Med naturen og kulturen som løftestang fokuserer sydbyprojektet på oplevelser, leg og bevægelse, der kan skabe nye, positive fællesskaber, som kan støtte børn og unges trivsel.

GODT PÅ VEJ

Visionen fastlægger, hvordan Herning Kommune vil prioritere i fremtiden. Vi er dog allerede i gang med en lang række initiativer, der peger i den rigtige retning. Billeder fra nogle af disse initiativer kan ses på de følgende sider.

Brændgårdskolens skolegård. Foto: Lars Ravnemose/Herning Kommune

Børnekarneval 2019. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

Ishockey VM 2018. Foto: MCH-Lars Møller

Håndbold VM 2019. Foto: Allan Boye Thulstrup/Herning Kommune.

Jyske Bank Boxen. Foto: MCH-Tony Brøchner

Nye legeredskaber i gågaden

Gode bosætningsmuligheder

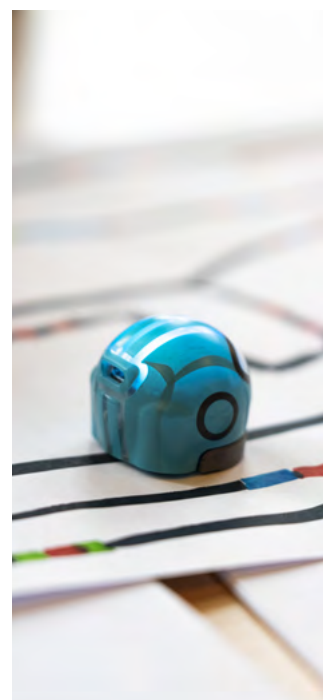
DNV-Gødstrup under opførelse. Foto: Hospitalsenheden Vest, Region Midtjylland

Sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv

Ungdomsboliger på Koustrups Plads. Foto: Tony Brøchner

Læringsfestival 2019 i Vildbjerg Sports- og Kulturcenter.

Indkøb af nye hybridbiler. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

Gavlmaleri, Bethaniagade. Foto: Lars Ravnemose/Herning Kommune

Renovering af Søndergade i Herning. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

Kulturfest Herning 2019. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

Læringsfestival 2019 i Vildbjerg Sports- og Kulturcenter. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

Terminalen på Godsbanvej i Herning åbnede i 2019 en af

*Kulturfest Herning 2019. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/
Herning Kommune*

*Erhvervsakademi MidtVest i Herning. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/
Herning Kommune*

Nordeuropas bedste indendørs skatecentre med støtte fra Herning Kommune. Foto: Tobias Nørgaard Pedersen/Herning Kommune

BILAG

PLANER SIDEN SIDST

FN'S VERDENSMÅL

KOMMUNEPLANTILLÆG

vedtaget siden sidste kommuneplanrevision
for perioden fra den 20. juni 2017 t.o.m. 10. februar 2020

Dato	Tillæg nr.	Område
29. august 2017	4	95.B9 og 95.B1 for boligområde mellem Torvegade og Vestergade i Sdr. Felding
29. august 2017	7	73.E1 for erhvervsområde syd for Ejstrupvej i FASTERHOLT
29. august 2017	9	11.B8 for boligområde nord for Rolighedsvej i Herning
29. august 2017	17	51.B12 for boligområde syd for Munkgårdkvarteret i Snebjerg
10. oktober 2017	12	31.B1 for boligområde nord for Hammerum Hovedgade i Hammerum
10. oktober 2017	13	81.C1 for centerområde i Vildbjerg centrum
19. december 2017	8	15.B14, 15.R4 og 41.B18 for boligområde og rekreativt område nord for Holing Sø
19. december 2017	19	14.E19 for erhvervsområde ved Baggeskærvej i Herning
19. december 2017	21	29.E14 for erhvervsområde for landbrugsrelateret erhverv ved Gl. Sundsvej ved Sunds
19. december 2017	22	51.E2 for erhvervsområde langs Snebjerg Hovedgade og Ringkøbingvej i Snebjerg
19. december 2017	23	14.BL2 for blandet bolig-, forenings- og erhvervsområde ved Teglparken i Herning
19. december 2017	30	21.B1 for boligområde vest for Sunds Hovedgade i Sunds
6. marts 2018	1	12.C1, 12.C2, 12.E1, 12.E3, 12.E12, 12.E13, 12.E15, 12.E16, 12.E18, 12.E19, 12.E20, 12.E21, 12.OF25, 12.R3 og 12.R7 i Herning Øst og 33.E2 og 33.E6 i Birk - Hovedstruktur ændring for detailhandel, økologisk forbindelse og overordnet grøn struktur
6. marts 2018	25	99.T46 for teknisk anlæg recirkuleret fiskeopdræt ved Timlundvej i Sandet
6. marts 2018	28	81.E2 og 81.R2 for rekreativt område omkring Vildbjerg
19. marts 2018	20	29.E13 for erhvervsområde for en virksomhed ved Hollingholtvej ved Sunds
17. april 2018	24	61.B12 og 61.R3 for boligområde ved Koustrup Alle og Kollundvej i Lind
15. maj 2018	26	51.B16, 51.R7, 51.BL8 og 51.B14 for boligområde ved Langvad Enge i Snebjerg
15. maj 2018	29	11.C12 for centerområde ved Smedegade, Sølvgade og Søndergade i Herning
19. juni 2018	35	31.B13 for boligområde ved K. Møllers Vej i Hammerum
19. juni 2018	36	14.E20, 14.C3 og 14.B15 for boligområde ved Dæmningen i Herning
28. august 2018	38	91.E2, 91.E3 og 91.R2 for erhvervsområde ved Harreskovvej i Kibæk
28. august 2018	40	11.C1 og 11.C13 for centerområde ved Bredgade og Møllegade i Herning
28. august 2018	41	21.BL1 for blandet bolig- og erhvervsområde ved Sunds Hovedgade i Sunds
28. august 2018	42	12.BL5 og 12.B24 for blandet bolig- og erhvervsområde ved Møllegade, Gl. Landevej, Overgade og Skolegade (Herning+) i Herning
28. august 2018	43	59.E2 og 54.E2 for erhvervsområde ved Gødstrupvej i Gødstrup
28. august 2018	45	14.E5 for erhvervsområde ved Teglvænget i Herning
28. august 2018	47	11.C28 for centerområde ved Lykkesvej i Herning
28. august 2018	48	85.OF3 for privat institutionsområde i Timring
9. oktober 2018	44	33.E2 og 33.OF1 for erhvervsområde syd for Hovedvej 15 i Birk
13. november 2018	37	11.C31 for centerområde ved Bethaniagade, Skolegade, Bredgade og Smallegade i Herning
13. november 2018	39	14.OF2 og 14.BL7 for blandet bolig- og erhvervsområde ved Museumsgade i Herning
13. november 2018	52	14.E1, 14.OF6, 14.R1, 14.R5 og 14.T1 for område til offentlige formål ved Godsbanevej i Herning
22. januar 2019	50	13.B19 for boligområde ved Brændgårdvej i Herning
22. januar 2019	51	12.E11 for erhvervsområde på Knudsvej i Herning
5. marts 2019	46	32.R2, 32.R6 og 32.B6 for boligområde ved Spinkebjerg i Gjellerup
5. marts 2019	57	92.B1 for boligområde ved Hveddevej i Skarild
5. marts 2019	64	Aflysning af retningslinje for kabeltracé for 150 kV ledning til de kystnære vindmøller ved Harboør
5. marts 2019	67	23.B1 og 23.BL2 for boligområde langs Hodsagervej i Simmelkær og blandet bolig- og erhvervsområde i Simmelkærs vestlige del
25. juni 2019	34	For oversvømmelsesareal i Herning Kommune på baggrund af klimatilpasning af Holstebro
25. juni 2019	55	11.C34 og 13.B4 for centerområde ved Danasvej, Møllegade og Mølløvænget i Herning

25. juni 2019	59	31.E3 og 31.E7 for erhvervsområde ved HI-Park og Transportcenter Alle
25. juni 2019	63	61.E6 og 61.R3 for erhvervsområde ved Tavlundvej i Lind
25. juni 2019	65	15.B5, 15.B2 og 15.R1 for boligområde ved Violens Kvarter i Gullestrup
25. juni 2019	69	51.B9 for boligområde ved Ørskovvej i Snejbjerg
27. august 2019	54	54.B1, 54.B2, 54.C1, 54.E1, 54.E2, 54.E3, 54.T2 og 54.T3 for bolig-, center- og erhvervsområder nord og syd for Hilmar Sølunds Vej i Gødstrup samt for områder til tekniske anlæg i Gødstrup
27. august 2019	60	79.E15 for korn- og foderstofvirksomhed ved Kølkær
27. august 2019	66	09.T43 for St. Soels Energipark ved Aulum
27. august 2019	68	13.C7 for lokalcenter Holstebrovej i Herning
8. oktober 2019	92	79.E16 Erhvervsområde ved Resenborgvej ved Kølkær
12. november 2019	56	31.BL1 og 31.B6 for blandet bolig og erhverv ved Ny Gjellerupvej og Hammerum Hovedgade
17. december 2019	90	84.OF1 og 84.B1 for udvidelse af Ørnhøj Fripleshjem
17. december 2019	95	21.OF2 og 21.B1 for boligområde Præstgårdvej 22 i Sunds
17. december 2019	97	39.E17 for erhvervsområde ved Sundsvej syd for Sunds

FORSLAG TIL TILLÆG

der endnu ikke er vedtaget siden sidste kommuneplanrevision
for perioden fra den 20. juni 2017 t.o.m. 10. februar 2020

Dato	Tillæg nr.	Område
13. november 2018	53	12.C2 for centerområde ved Silkeborgvej og Golfvej i Herning
12. november 2019	96	21.E7, 21.R1, 21.B2, 21.B19, 21.R2 og 21.E6 i Sunds
12. november 2019	99	14.T12 Transformerstation syd for Dronningens Boulevard ved Herning
17. december 2019	98	51.C1 Centerområde langs Snejbjerg Hovedgade
17. december 2019	101	61.E5, 61.E7 og 61.E8 Erhvervsområde ved Messevejen og Vejlevej i Lind
17. december 2019	102	11.C32 Centerområde på hjørnet af Nørgaards Alle og Bethaniagade i Herning

LOKALPLANER

vedtaget siden sidste kommuneplanrevision
for perioden fra den 20. juni 2017 t.o.m. 10. februar 2020

Dato	Lokalplan nr.	Navn
29. august 2017	11.OF6.2	Herning Kirkehus
29. august 2017	95.B9.1	Boligområde mellem Torvegade og Vestergade i Sdr. Felding
29. august 2017	73.E1.3	Erhvervsområde syd for Ejstrupvej i Fasterholt
29. august 2017	51.B12.4	Boligområde ved Nørretanderupvej i Snejbjerg
29. august 2017	11.B8.1	Boligområde ved Rolighedsvej i Herning

10. oktober 2017	31.B1.1	Område til boliger ved Højgade i Hammerum
10. oktober 2017	81.C1.1	Centerområde - Bredgade, Skolevænget, Burgårdsvej og Kirkegade i Vildbjerg
31. oktober 2017	51.B4.1	Boligområde ved Drejet i Snejbjerg
19. december 2017	51.E2.3	Erhvervsområde nord for Snejbjerg Hovedgade og Ringkøbingvej
19. december 2017	14.E19.2	Erhvervsområde ved Baggeskærvej i Herning
19. december 2017	73.B5.1	Boligområde vest for Brandevej i Fasterholt
19. december 2017	14.BL2.1	Blandet bolig og erhverv ved Teglparken i Herning
19. december 2017	29.E14.1	Erhvervsområde ved Gl. Sundsvej ved Sunds
19. december 2017	21.B1.1	Boligområde ved Nørrevang i Sunds
19. december 2017	15.R4.2	Holing Sø
6. marts 2018	12.E19.1	Erhvervsområde ved Golfvej, Silkeborgvej og Engdahlsvej i Herning
6. marts 2018	12.R3.1	Rekreative og offentlige formål ved Holtbjerg i Herning
6. marts 2018	12.E13.2	Centerområde ved Åvænget og Silkeborgvej i Herning
6. marts 2018	12.E18.1	Centerområde syd for Åvænget i Herning
6. marts 2018	51.B3.3	Boligområde ved Gødstrupvej og Lerbjerg i Snejbjerg
6. marts 2018	99.T46.1	Recirkuleret fiskeopdræt ved Timplundvej i Sandet
6. marts 2018	81.E2.1	Erhvervsområde syd for Pugdalvej i Vildbjerg
6. marts 2018	21.E8.2	Område til møbelbutik ved Navervej i Sunds
6. marts 2018	41.B15.2	Boligområde ved Jordbærmarken i Tjørring
19. marts 2018	29.E13.1	Virksomhed ved Hollingholtvej ved Sunds
19. marts 2018	91.R1.1	Rekreativt område ved Vorgodvej i Kibæk
19. marts 2018	15.B8.3	Boliger på Egebakken i Gullestrup
17. april 2018	61.B12.3	Område til bolig- og rekreative formål syd for Kollundvej i Lind
15. maj 2018	54.BL1.1	Gødstrup By
15. maj 2018	11.C12.5	Centerområde ved Smedegade og Sølvgade i Herning
15. maj 2018	51.B16.2	Bolig-, institutions- og rekreativt område ved Langvadbjergvej i Snejbjerg
19. juni 2018	49.T3.1	Biogasanlæg ved Schæferivej og Rosmosevej ved Sinding
19. juni 2018	31.B13.1	Boliger på K. Møllers Vej i Hammerum
19. juni 2018	14.B15.1	Boligområde ved Dæmningen i Herning
19. juni 2018	51.BL2.1	Boligbebyggelse ved Nørretanderupvej i Snejbjerg
22. juni 2018	15.B9.1 (aflysning)	Ophævelse af et boligområde syd for Løvbakke Skov i Gullestrup
28. august 2018	11.C18.3	Centerområde ved Østergade og Nørregade i Herning
28. august 2018	21.BL1.3	Boliger på Granly i Sunds
28. august 2018	91.E2.1	Erhvervsområde ved Harreskovvej i Kibæk
28. august 2018	59.E2.2	Erhvervsområde ved Gødstrupvej i Gødstrup
28. august 2018	14.E5.3	Erhvervsområde ved Teglvænget i Herning
28. august 2018	61.C1.5	Centerområde ved Lind Hovedgade
28. august 2018	11.C28.2	Centerområde ved Lykkesvej i Herning
28. august 2018	11.C13.1	Centerområde ved Bredgade og Møllegade i Herning
28. august 2018	85.OF3.1	Møltrup Optagelseshjem ved Timring
28. august 2018	12.BL5.1	Blandet bolig- og erhvervsformål ved Møllegade, Gl. Landevej og Skolegade i Herning
9. oktober 2018	33.E2.4	Erhvervsområde ved Industrivej Syd i Birk
12. november 2018	15.R5.2	Område til offentlige og rekreative formål ved Løvbakkerne i Gullestrup
13. november 2018	11.C31.2	Centerområde på hjørnet af Skolegade og Bredgade i Herning
13. november 2018	14.OF6.1	Område til offentlige formål ved Godsbanvej i Herning
13. november 2018	14.BL7.1	Blandet bolig og erhverv ved Museumsgade i Herning
18. december 2018	11.B1.1	Bethaniagade 26-30 i Herning
22. januar 2019	11.C25.3	Centerområde ved Silkeborgvej 63-65 i Herning
22. januar 2019	13.B19.1	Boligområde ved Brændgårdvej i Herning

22. januar 2019	12.E11.1	Erhverv på Knudsvej i Herning
22. januar 2019	11.C3.6	Centerområde ved Dalgas Plads i Herning
5. marts 2019	91.B9.1	Boligområde ved Velhustedparken nord i Kibæk
5. marts 2019	92.BL1.2	Skarrild By
5. marts 2019	81.OF1.1	Offentligt område ved Nørrevænget i Vildbjerg
5. marts 2019	32.B6.1	Boligområde ved Spinkebjerg i Gjellerup
2. april 2019	33.R1.1	Kolonihaver "Nabkær" i Birk
25. juni 2019	13.R3.1	Kolonihaver "Sønderager" i Herning
25. juni 2019	61.E6.2	Erhvervsområde ved Tavlundvej i Lind
25. juni 2019	31.E3.1	Erhvervsområde ved HI-Park og Transportcenter Alle
25. juni 2019	11.C34.1	Centerområde ved Danasvej, Møllegade og Møllevænget i Herning
25. juni 2019	15.B5.2	Boligområde syd for Violens Kvarter i Gullestrup
25. juni 2019	51.B9.2	Boligområde ved Ørskovvej i Snejbjerg (3. etape)
27. august 2019	09.T43.1	Område til St Soels Energipark ved Vindingvej, nord for Aulum
27. august 2019	54.E3.1	Erhvervsområde nord for Hilmar Sølunds Vej i Gødstrup
27. august 2019	54.C1.1	Center-, bolig- og erhvervsområde syd for Hilmar Sølunds Vej i Gødstrup
27. august 2019	79.E15.1	Korn- og foderstofvirksomhed ved Kølkær
27. august 2019	13.C7.2	Tankstation og vaskehal ved Holstebrovej og Ydunsvej i Herning
8. oktober 2019	12.BL5.2	Blandet bolig og erhverv ved Skolegade og Nørregaards Allé i Herning (Rammelokalplan 2 for Herning+)
8. oktober 2019	118 (aflysning)	Ophævelse af lokalplan nr. 118 for Flugtskydebane ved Baungårdvej ved Ørnvej
8. oktober 2019	79.E16.1	Erhvervsområde ved Resenborgvej ved Kølkær
12. november 2019	31.BL1.1	Blandet bolig og erhverv ved gammel Hammerum Skole
17. december 2019	84.OF1.1	Udvidelse af Ørnvej Fripleshjem
17. december 2019	39.E17.1	Erhvervsområde ved Sundsvej syd for Sunds
17. december 2019	21.B1.2	Boliger på Præstegårdvej i Sunds

LOKALPLANFORSLAG

der endnu ikke er vedtaget siden sidste kommuneplanrevision
for perioden fra den 20. juni 2017 t.o.m. 10. februar 2020

Dato	Lokalplan nr.	Navn
13. november 2018	12.C2.3	Restaurant ved Silkeborgvej og Golfvej i Herning
12. november 2019	14.T12.1	Transformerstation syd for Dronningens Boulevard ved Herning
12. november 2019	21.E7.2	Campingplads, erhverv-, bolig- og rekreativt område ved Søgårdvej i Sunds
17. december 2019	51.C1.1	Boliger ved Snejbjerg Hovedgade
17. december 2019	11.C32.2	Boligområde på hjørnet af Bethaniagade og Nørregårds Alle i Herning
17. december 2019	61.E8.1	Erhvervsområde ved Messevejen og Vejlevej i Lind
17. december 2019	51.OF3.1	Offentligt område ved Engbjerg Skole i Snejbjerg

FN'S VERDENSMÅL

Hvad er verdensmålene for bæredygtig udvikling?

De 17 verdensmål blev vedtaget den 25. september 2015 på FN topmødet i New York. Målene trådte i kraft den 1. januar 2016 og skal frem til 2030 sætte kurs mod en mere bæredygtig udvikling for både mennesker og planeten, vi bor på. For hvert af de 17 verdensmål er der en række delmål (i alt 169 delmål), der konkretiserer og uddyber, hvad der er i fokus for det pågældende mål. De forskellige mål indeholder derfor mere end der umiddelbart fremgår af overskriften. Delmålene gør det lettere at målrette verdensmålene til både fattige og rige lande.

De 17 verdensmål kort fortalt

1 AFSKAF FATTIGDOM
Afskaffe alle former for fattigdom i verden.

5 LIGESTILLING MELLEMLØNNE
Opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder.

2 STOP SULT
Stoppe sult, opnå fødevarer sikkerhed og forbedret ernæring, samt fremme bæredygtigt landbrug.

6 RENT VAND OG SANITET
Sikre at alle har adgang til vand og sanitet og at dette forvaltes bæredygtigt.

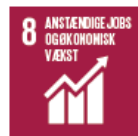
3 SUNDHED OG TRIVSEL
Sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper.

7 BÆREDYGTIG ENERGI
Sikre at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris.

4 KVALITETS- UDDANNELSE
Sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og muligheder for livslang læring.

8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST
Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse, samt anstændigt arbejde til alle.

Bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation.

Reducer ulighed i og mellem lande.

Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige.

Sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer.

Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser.

Bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer.

Beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet.

Støtte fredelige og inkluderende samfund. Give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer.

Styrke det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og øge midlerne til at nå målene.

“Vi er den første generation, der kan ende fattigdom, og den sidste, der kan forhindre de værste konsekvenser af klimaforandringerne.”

- FN's Generalsekretær **Ban Ki-moon**

www.herning.dk